

TRES ANYS DESPRÉS DE LA PANTANADA

«La Ribera, arruïnada»

Sense avisar, s'havia acabat de sobte l'estrany estiu que s'allargava a les darreries d'octubre. Just una hora abans, a les quatre en punt de la vesprada, un curt però intensísim ruixat queia sobre la ciutat de València. Quan ens acostàvem al despatx que Xavier Sierra té al carrer de la Pau ho comentàvem: és com si els cels ens volguessen recordar el tema de l'entrevista. Unes pluges que, fa ja tres anys, conduïren en unes hores la Ribera a la catàstrofe.

Mentre encaixem les mans li ho comente. «No, però allò no va ser un fenomen natural. Ho diguérem des del primer moment, i per això hem parlat sempre de «pantanada». Sense Tous no hauria passat d'una riuada normal; amb Tous, va ser una destrossa.»

—No ens queda més remei, doncs: parlem de responsables.

—Parlem-ne, però des de molt abans, des de l'any cinquanta-cinc o cinquanta-sis, en què començaren les obres. Perquè, de primer, no feren proves geològiques; després, es des-

«No es burlaran de nosaltres, no ens guanyaran per cansament». Tres anys després de la tragèdia que assolà la comarca de la Ribera els problemes segueixen presents. EL TEMPS ha parlat amb Xavier Sierra, president de l'Associació d'Afectats per les Inundacions de València»

Vicent Partal

timà el projecte inicial d'Hermelando Corbí, un arquitecte de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer, perquè afectava instal·lacions d'Hidroelèctrica Espanola, i finalment l'adjudicaren a Madrigal, un arquitecte de Madrid, desconixedor de la conca mediterrània i de les seues necessitats, i que ara està processat per això.

Les coses es feren mal des del principi i, encara, cal sumar a això tota

una sèrie d'irregularitats: no es va fer una maqueta a escala de la presa, les comportes no es revisaven periòdicament, el desguàs del fons no havia estat revisat, l'assistència dels encarregats no era de vint-i-quatre hores, com marca la llei, fallà el famós grup electrogen, perquè era dins de la presa i, lògicament, es banyà... el mal traçat de les comunicacions féu impossible d'arribar a les comportes. Una darrere l'altra. El resultat no podia ser un altre.

I per si no n'hi havia prou, resulta que quan es desfà la presa i baixen les aigües cap a la mar, aquestes topeten amb una altra presa: l'autopista.

—Vosaltres considereu també l'autopista com a responsable de la pantanada...

—Clar, naturalment. L'autopista produí un fenomen d'embassament i, pitjor encara, de reflux. Quan les aigües arribaren al nivell màxim a Alzira, no venien de Tous, tornaven de l'autopista, i n'hi ha proves evidents. L'autopista actuà com una espècie de mur, i això vol dir que ha estat mal

construïda. A Catalunya, per exemple, l'autopista corre sobre pilastres en les zones perilloses. Ací ha fet molt de mal, i encara és molt perillosa.

—Parlem del sumari Tous. Un sumari aturat de fa pràcticament un any. ¿Per què?

—No ho sabem. Ni ho entenem. Arriba un moment en què, si vols ser lògic, només pots pensar que la independència judicial de què parla la Constitució no és real. No hi ha més remei: jo dubte —i sé que és greu— que el poder judicial siga independent en aquest cas. I, en qualsevol cas, és exasperant la lentitud amb la qual actuen.

—Hi ha un altre tema: la devolució dels préstecs concedits arran de la pantanada. Vosaltres us negueu a tornar-los.

—Sí. Jo no els he pagats, i no pense pagar-los. I com jo, molta més gent. No poden fer el que fan. No es pot concedir un préstec agrícola a tornar en sis anys quan un taronger en tarda deu per situar-se en planta. És impossible pagar en aquestes condicions. El que passà és que a la Ribera, i és comprensible, la gent s'agafà als préstecs com a un clau roent. Malgrat que nosaltres ho advertírem. Ara, quan ha calgut de pagar els primers terminis, el món se'ns ha caigut al damunt. La Ribera està arruïnada i necessitem cobrar les indemnitzacions per poder eixir avant. Mentre no se celebre el juí, nosaltres no pagarem.

—I després, ¿què passarà?

—Si el guanyem, el president Lerma i el conseller Blasco ja ens van dir

en una reunió que mantinguérem amb ells que la Generalitat valenciana recorreria contra la sentència, contra nosaltres. Per increïble que parega, és això el que digueren. I això és el que podem esperar del govern

«Lerma i Blasco han dit que recorreran contra nosaltres si guanyem».

autònom, per no parlar de greuges comparatius...

—¿De quins greuges comparatius?

—A Euskadi, amb motiu de la riuada, els préstecs oficials foren concedits al cinc per cent, al cinc vint-i-cinc, i a nosaltres, en els cobren al set. A Euskadi, quan adquiries un vehicle nou —la quantitat de cotxes destrossats ací i allà va ser enorme—,

tenies una exempció de l'impost de luxe de vint mil duros, que ací ho hem vist. La Generalitat de Catalunya aconseguí per als damnificats de Lleida (¡quan es tractava d'un fenomen natural!) unes subvencions a fons perdut que ací s'han donat a força de demostrar que hi ha responsables en l'administració, i d'una manera molt irregular. Són molts els greuges comparatius.

I només tenen una motivació: tenim un govern autònom que fa riure i que no defensa els interessos dels valencians. És lamentable, perquè nosaltres creguérem que el PSOE era un partit honorable, tot allò del canvi, els cent anys d'honoradesa. ¿Com podem creure ara això, després del que estan fent? Quan, a més, ells, en principi, no hi tenen res a veure. Tots tenim clar que els culpables són els polítics i els tècnics de la dictadura, que són els que construïren la presa. ¿Per què actuen així, doncs? Vull aclarir, de tota manera, que nosaltres no militem en cap partit polític i que en la nostra associació hi ha persones vinculades al PSOE.

Al carrer encara plou quan ens acomiadem. Camí de la porta, Sierra, president de l'Associació d'Afectats per les Inundacions de València, insisteix; «la Ribera, més enllà de la façana i els parcs nous, és una comarca destrossada, i l'haurem de reconstruir amb la solidaritat de tots». I recorda tota la gent que els ha ajudats en els moments difícils, «perquè mai no podrem agrair-los del tot allò que feren».

Obrim la porta i fora plou. Com fa, ja, tres anys. □

EMPAR FERRER I LLUIS FORNÉS

THANATOS MY LOVE

DE LOUIS RENOFIS
AMB UNA OBERTURA DE RENE DE OBALDIA
ESCENOGRAFIA: MANUEL ZURIAGA I JOSEP SIMON
DIRECCIÓ: VICENT GENOVÉS

Reposició, proper dissabte,
dia 2 novembre, a les 22'30 hores
Casa de Cultura de Cullera

